

Program 8. ročníka medzinárodného podujatia „Festival vedy – Európska noc výskumníkov 2014“
v Prírodovednom múzeu SNM v Bratislave

OBJAVTE DOBRODRUŽNÝ SVET VEDY

prezentácie moderných metód a výsledkov vedných odborov prírodných vied

Všetky expozície a výstavy SNM-PM sú v deň Noci výskumníkov otvorené od 9 h do 24 h (posledný vstup o 23,30 h)

Objavovňa SNM-PM 9,00 - 12,00 h.

Život s vedou - diskusné dopoludnie pre školskú mládež s vedcami, spojené s ukázkami a prezentáciou ich práce

**9,00 h. Výskum vesmíru plný dobrodružstiev; astronóm doc. RNDr. Ján Svoreň, DrSc.,
Astromomický ústav SAV, Tatranská Lomnica**

nový ďalekohľad s priemerom zrkadla 1,3 m na Skalnatom Plese; spolupráca našich vedcov na medzinárodnom projekte stretnutia sondy Rosetta s kométou 67/P Čurjimov-Gerasimenko; ako sa stať astronómom

10,00 h. Inšpirované prírodou; zoológ Mgr. Ján Kautman, SNM-PM

množstvo zaujímavých riešení, ktoré možno nájsť v ríši zvierat, či rastlín a ich pokusy „kopírovania“ v moderných technológiách

**11,00 h. Fyzika - dobrodružné hľadania pravdy; fyzik RNDr. Vasil Šmatko a a Ing. Eva Kováčová,
Elektrotechnický ústav SAV, Bratislava**

vybrané zaujímavé témy fyziky elektromagnetizmu, nanotechnológií a vlastností vody v experimentoch

Objavovňa SNM-PM 15,00 - 20,30 h.

prednášky a diskusie k aktuálnym problémom pre širokú verejnosť:

15,00 h

Sandbersko - pajštúnsky geopark geológ RNDr. Ján Madarás, PhD., Geologický ústav SAV

Územie geoparku zaberá širšie okolie Bratislavy. Vyznačuje sa pestrou geologickou stavbou s rozmanitými formami reliéfu. Geologicko-turistickú mapu geoparku v mierke 1 :25 000, ktorú pripravuje Geologický ústav D. Štúra, okrem interpretácie geologickej stavby podáva informácie o prírodných krásach regiónu, turistických zaujímavostiach a významných mineralogických výskytoch.

16,00 h

Inšpirované prírodou; zoológ Mgr. Ján Kautman, SNM-PM

množstvo zaujímavých riešení, ktoré možno nájsť v ríši zvierat, či rastlín a ich pokusy „kopírovania“ v moderných technológiách

17,00 h

Zoológovia v Ekvadore; akad.sochár Václav Kautman; RNDr. Ľubomír Vidlička, CSc., Ústav zoológie SAV
zaujímavé rozprávanie o práci slovenských zoológov v Ekvadore

17,45 h

**Technika 21. storočia na Astronomickom ústave SAV z Eurofondov; astronóm doc. RNDr. Ján Svoreň, DrSc.,
Astromomický ústav SAV, Tatranská Lomnica**

nový ďalekohľad s priemerom zrkadla 1,3 m na Skalnatom Plese, koronálny multipolarimeter, spektrografy, CCD kamery, bolidové kamery, robotizácia koronografov a kupol, riadiace počítače k ďalekohľadom, ...

18,30 h

6 spôsobov ako huby môžu zachrániť svet; mykologička RNDr. Ivona Kautmanová, PhD, SNM-PM

Huby a baktérie sú jediné živé organizmy, ktoré dokážu rozkladať plasty, ropné látky a zbaviť pôdu rádioaktívneho zamorenia. Sú aj zdrojom antibiotík a mnohých iných liečivých látok. Prednáška priblíži túto a iné málo známe skutočnosti z ríše húb.

19,30 h

Projekt ESA – sonda Rosetta a Slovensko; astronóm doc. RNDr. Ján Svoreň, DrSc.,

Astromomický ústav SAV, Tatranská Lomnica

spolupráca našich vedcov na medzinárodnom projekte stretnutia sondy Rosetta s kométou 67/P Čurjimov-Gerasimenko

Zasadačka SNM-PM, 3. poschodie 9,00 - 24,00 h.

interaktívna astronomická výstava

VESMÍR DOBRODRUŽSTVO POZNÁVANIA

projekcia hviezdnej oblohy v bratislavskom miniplanetáriu – zoznámenie s oblohou

Miniplanetárium - astronómia

Projekcia hviezdnej oblohy, rozprávanie pod hviezdami o tom, čo je možné na oblohe pozorovať aj o novinkách astronómie

popoludnie v Prírodovednom múzeu SNM: 13,00 - 16,00 h.

- lektoráty k expozíciám SNM-PM; poradenská služba
- vedomostná súťaž a kvíz v expozíciách SNM-PM
- astronomické pozorovanie počas dňa (v prípade priaznivého počasia) 13,00 -15,00 h slnečná aktivita astronomickými ďalekohľadmi s filtrami v bielom svetle a pozorovanie aj slnečnej koróny a chromosféry
- FYZIKA a CHÉMIA V ŽIVOTE - jednoduché vysvetlenie zdanlivo komplikovaných javov 14,00 -16,30 h.
(v spolupráci s pedagógmi a študentmi Školy pre mimoriadne nadané deti a Gymnázia, Skalická 1, BA)

večer v Prírodovednom múzeu SNM 17,00 - 23,30 h.

stretnutie s vedeckými pracovníkmi a kurátormi SNM-PM; prezentácia jednotlivých vedných odborov SNM-PM v samostatných prezentačných stánkoch; veda ako hra; metódy a výsledky dnešného výskumu prírodných vied; pokusy a dôkazy; praktické ukážky laboratórneho spracovania pre vedecký výskum

prízemie

stánok EÚ podujatia „Noc výskumníkov“

Botanika SNM-PM

„**Dobrodružné cestovanie diaspór rastlín**“. Zábavné poznávanie spôsobov rozširovania rastlín semenami a plodmi. Rastliny osídľujú nové biotopy pričom využívajú vietor, vodu, živočíchy aj človeka. Spoznajte a sami si vyskúšajte niektoré z týchto spôsobov (aj zábavný kvíz).

„**Huby okolo nás**“. Hlavnou súčasťou širšie zameraného programu, ktorý má za úlohu zoznámiť návštevníka so skrytým svetom húb v našom okolí bude výstava čerstvých húb HUBY 2014; súčasťou je výklad o vystavovaných druhoch, hubárska poradňa aj určovanie prinesených húb. Okrem čerstvých húb budú vystavené aj inštalácie z lyofilizovaných húb a fotografie húb.

Zoológia SNM-PM

„**Zoológia v teréne – rôzne metódy lovu a zberu materiálu**“ - ukážky nazbieraného a konzervovaného materiálu a ukážky živého materiálu

expozície 2. poschodie

Mineralógia SNM-PM

„**Vlastnosti minerálov, hornín a ich určovanie**“. Diagnostické znaky minerálov, tvary kryštálov, separovanie pod mikroskopom. Porovnanie fyzikálnych vlastností; ukážky rôznych minerálov s dôrazom na charakteristické determinatívne znaky.

Paleontológia SNM-PM

„**Spoznávame naše vyhynuté cicavce: Chobotnáče**“. Informácie o druhoch chobotnáčov, ktoré žili na našom území v dávnej geologickej minulosti, o ich vzhľade, životnom prostredí i najznámejších nálezoch na Slovensku, spojené s ukázkami determinatívnych znakov na ich zuboch.

Praktické ukážky s možnosťou vyskúšať si mechanické preparovanie resp. separovanie fosílií.

expozícia 3. poschodie

Antropológia SNM-PM

„**Stretnutie s ľuďmi z minulých tisícročí**“ - rozpoznávanie pravekých a stredovekých ľudských kostrových pozostatkov, rekonštrukcia a ich určovanie

Zasadačka SNM-PM, 3. poschodie

Zázračná príroda (fyzika a chémia ako ju možno nepoznáte)

- supravodivosť
- magnetická levitácia
- ako získať čistú, zdravú vodu?

pred budovou SNM do 24,00 h.

(v prípade priaznivého počasia) večerné astronomické pozorovania – Mesiac tesne po nove; planéty – Merkúr, Mars a Saturn a zaujímavé objekty hviezdnej oblohy.

Zmena programu vyhradená; na všetky podujatia NV je vstup voľný

*****

Vzhľadom na možnosti priestorov je potrebné dohodnúť návštevu pre skupiny vopred na objednávku
mailom: mastenova@snm.sk / koubova@snm.sk príp. tel.: 02-20469154 / 02-20469127

*****